

SVENSKA LÄKARE MOT KÄRNVAPEN

VERKSAMHETSBERÄTTELSE
& EFFEKTRAPPORT

2021-09-01 - 2022-08-31

DET HÄR ÄR SVENSKA LÄKARE MOT KÄRNVAPEN

Svenska Läkare mot Kärnvapen är en ideell förening som grundades 1981. Vi är idag den ledande organisationen för kärnvapenedrustning i Sverige. Vi arbetar preventivt för att kärnvapen ska avskaffas, genom att sprida kunskap om kärnvapens medicinska och humanitära konsekvenser och stärka opinionen mot kärnvapen. Vår vision är en kärnvapenfri värld.

Svenska Läkare mot Kärnvapen har ungefär 2 500 läkare som medlemmar och vårt juridiska säte finns i Stockholm. Vi är medlemmar i den internationella läkarrörelsen mot kärnvapen, IPPNW (International Physicians for the Prevention of Nuclear War), samt ICAN (International Campaign to Abolish Nuclear Weapons). Vi driver ICAN i Sverige och har en plats i ICAN:s internationella styrgrupp sedan 2012. Tillsammans med IPPNW och ICAN är vi stolta mottagare av två Nobels fredspris: 1985 med IPPNW och 2017 med ICAN.

KAPACITET

Svenska Läkare mot Kärnvapen har över 40 års erfarenhet av att arbeta för kärnvapenedrustning och utgör idag ett nav för kärnvapenedrustningsfrågor i Sverige. Vi besitter bred erfarenhet av dialogarbete, kunskapsinhämtning och informationsspridning. Den kunskap, erfarenhet och det nätverk organisationen byggt upp genom åren bidrar både till våra mål och vår trovärdighet. Gentemot myndigheter och departement står vår förening för kontinuitet och långsiktighet när tjänstemän roterar och byter arbetsplats.

Verksamheten bedrivs till stor del av ideell kraft och vi redovisar varje år över 500 ideella arbetsdagar. Många medlemmar har varit aktiva sedan starten vilket ger oss ett långt organisatoriskt minne vad gäller såväl organisationen som kärnvapenfrågan. Vårt kansli med tre heltidsanställda som arbetar med verksamhet, kommunikation, organisationsutveckling, samt två deltidsanställda inom ekonomi och administration, driver den löpande verksamheten och står för den kontinuerliga kontakten med medlemmar, beslutsfattare, civilsamhälle och media.

Vi har ett nära samarbete med andra centrala aktörer som arbetar för kärnvapenedrustning, såsom ICAN och internationella läkarrörelsen mot kärnvapen, och många andra svenska och internationella organisationer, institutioner och experter. Denna samverkan förstärker vår förmåga att nå ut och påverka, möjliggör fler aktiviteter och kunskaps- och erfarenhetsutbyte.

Föreningen har sedan lång tid tillbaka statligt ekonomiskt stöd genom Folke Bernadotteakademin, och mottar generösa ekonomiska bidrag från medlemmar, associerade medlemmar samt stödpersoner. Detta tillsammans med en ansvarsfull förvaltning av föreningens resurser har gett föreningen en god och välskött ekonomi som möjliggör genomförandet av projekt med goda resultat.

VÅR FÖRÄNDRINGSTEORI – SÅ ARBETAR VI

Risken för en global kärnvapenkatastrof är idag lika stor som under kalla kriget. Nya kärnvapenhot, ökade politiska spänningar, en försvagad folkrätt vad gäller kärnvapen och att

kärnvapens ges en större roll i militära strategier bidrar till en allt allvarligare risk för en humanitär katastrof.

Svenska Läkare mot Kärnvapens mål är att kärnvapen ska avskaffas och aldrig användas igen. Med utgångspunkt i vår kunskap om kärnvapens medicinska och humanitära konsekvenser arbetar vi för att driva på, komma med idéer och förslag samt skapa förutsättningar för kärnvapennedrustning. Genom att öka den politiska pressen och omdefiniera debatten om kärnvapen och nedrustning vill vi få Sverige att driva en mer aktiv nedrustningspolitik där det humanitära perspektivet står i centrum.

Svenska Läkare mot Kärnvapen har sedan start arbetat långsiktigt för politisk förändring utifrån vetenskap och fakta. Vi vet av erfarenhet att påverkansarbete på nedrustningsområdet kan utgöra långsamma, politiska processer, där det i perioder också kan gå bakåt och vi är oroliga att så kan vara fallet med den nyttillträdde regeringen och dess politik kommer att behöva skifta fokus. Med det sagt så kommer vi att fortsätta bygga långsiktiga relationer med politiker och beslutsfattare, samt vidareutveckla vårt påbörjade långsiktiga arbete mot journalister.

Vi vill bidra till förändring genom att sprida kunskap om kärnvapens konsekvenser och kärnvapennedrustning, påverka beslutsfattare och bygga opinion. Vi arbetar för att vara en plattform för kunskap och engagemang för kärnvapennedrustning som ger människor möjlighet till inflytande och erbjuder gemenskap.

Vi tror på positiva exempel och historier som ett sätt att påverka människors inställning och vilja att engagera sig. Vi ser även att människor söker mer information om kärnvapen och kärnvapens humanitära konsekvenser nu när ämnet åter är aktuellt i media. Vårt informationsarbete om kärnvapnens katastrofala konsekvenser behöver kompletteras med kommunikation som påminner om att förändring är möjlig, särskilt i dessa utmanande tider, för att människor ska känna ett personligt engagemang och optimism trots motstånd.

METODER

För att nå våra mål arbetar vi med områdena politisk påverkan, opinionsbildning (främst genom kommunikation och informations spridning), samverkan och en hållbar organisation. Nedan redogör vi för de olika aktiviteterna inom respektive område.

Påverkansarbete

Svenska Läkare mot Kärnvapen arbetar för att påverka politiker och beslutsfattare att bedriva ett mer aktivt nedrustningsarbete i Sverige, genom att bidra med underlag, analyser och rekommendationer. Vi granskar Sveriges agerande och politik vad gäller kärnvapen och nedrustning och för kontinuerlig dialog med beslutsfattare, regeringskansli, myndigheter och andra aktörer.

Vi arbetar för att Sverige under de kommande åren ska stärka sitt nedrustningsarbete genom att mer fokusera på vad Sverige kan göra för att sätta konkret press på kärnvapenstaterna. Ett av våra mål är att Sverige ska bli en mer aktiv, modig och normskapande nedrustningsnation inom en 10 årsperiod.

Opinion

Svenska Läkare mot Kärnvapen arbetar på flera sätt för att sprida kunskap om kärnvapen, deras medicinska konsekvenser och nedrustning till allmänheten. Genom att höja kunskapsnivån och erbjuda möjligheter att engagera sig gör vi det möjligt för människor att ta ställning, fatta informerade beslut och påverka. Med hjälp av faktaunderlag, rapporter och debattinlägg verkar vi för en faktabaserad debatt om kärnvapen som synliggör det humanitära perspektivet. Det bidrar till att skapa en starkare opinion som ökar pressen på våra folkvalda politiker och beslutsfattare att föra en ansvarsfull nedrustningspolitik.

Organisation

Svenska Läkare mot Kärnvapen har sedan 1981 varit en viktig aktör för kärnvapennedrustning som bidragit till att driva arbetet framåt, såväl i Sverige som internationellt. Genom att arbeta för att vara en inkluderande och långsiktigt hållbar organisation kan vi se till att föreningen förblir en stark röst med förmåga att påverka även i framtiden.

Föreningens trovärdighet bygger på medlemmarnas trovärdighet har som läkare och också på den trovärdighet medlemmarna byggt upp som aktiva i Svenska Läkare mot Kärnvapen i 40 års tid. Vi strävar efter att vara en plattform för kunskap och engagemang för kärnvapennedrustning som ger människor möjlighet till inflytande och erbjuder gemenskap. Genom att bygga en stark rörelse mångfaldig är våra röster idag och ser till att de finns kvar imorgon. Genom organisering bygger vi gemensam makt att förändra.

Den andra målgruppen är våra medlemmar och potentiella stödjare. Dessa säkerställer vårt oberoende och möjlighet till långsiktighet. Våra medel gentemot dessa är framför allt föreläsningar, Atombombspodden, nyhetsbrev, insamlingsbrev, publikationer (inklusive underlag och pressmeddelanden) och tidskriften Läkare mot Kärnvapen.

AKTIVITETER

PÅVERKAN

Direkt påverkansarbete

Vi har dialog och genomför möten med representanter för partier för att bygga engagemang i kärnvapenfrågan. Detta arbete med att stödja, uppmuntra och stärka politiker är en kontinuerlig del i vårt arbete där vi arbetar för långsiktiga resultat.

Vi har under verksamhetsåret haft kontakt med och träffat flera partier för att diskutera vägar framåt i arbetet för kärnvapennedrustning samt bistått med underlag och argument. Vi har under verksamhetsåret tagit kontakt med alla partier utom Sverigedemokraterna, de flesta borgerliga utan resultat.

Inför Centerpartiets partistämman i september 2021 publicerade vi sex lokala debattartiklar tillsammans med Internationella Kvinnoförbundet för Fred och Frihet, IKFF med en uppmaning om att ta ställning för FN:s konvention om förbud mot kärnvapen. Vårt arbete med Centerpartiet är viktigt och långsiktigt då partiet tidigare var en aktiv röst för nedrustning men har tystnat alltmer.

Vi har under verksamhetsåret haft kontinuerlig dialog med och flera möten med Vänsterpartiet och försett ledamöter med underlag och material inför debatter, interpellationer etc. Vi har också träffat Miljöpartiet och försåg dem med uppdatering och briefing inför första statspartsmötet av FN:s konvention om förbud mot kärnvapen och översynskonferensen av icke-spridningsavtalet.

Vi har vid flera tillfällen tagit initiativ till och deltagit vid informations- och dialogmöten med Utrikesdepartementets enhet för Nedrustning- och Ickespridning (UD-NIS) och Sveriges nedrustningsambassadör. Bland annat inför, under och efter första statspartsmötet för FN:s konvention om förbud mot kärnvapen (TPNW) samt översynskonferensen av icke-spridningsavtalet. Vi har också under verksamhetsåret vid flera tillfällen även deltagit på möten med Sveriges utrikesminister och ställt frågor.

Socialdemokraterna beslutar om stöd för TPNW

Inför Socialdemokraternas kongress i november 2021 arbetade vi för att de på kongressen skulle besluta att verka för en svensk anslutning till FN:s konvention om förbud mot kärnvapen (TPNW). Vi har genom möten, föreläsningar och annan dialog bidragit med underlag och argument till sidoförbund, medlemmar, lokalkretsar, företrädare för det socialdemokratiska partiet, med syfte att informera, stödja och uppmuntra dessa. Vi hade också direktkontakt och tog fram underlag specifikt till individer och grupper som användes inför och under kongressen.

Förutom detta deltog vi på flera seminarier och möten med Socialdemokrater för Tro och Solidaritet, S-kvinnor och lokala grupper. Vi genomförde ett panelsamtal tillsammans med ICAN, Internationella Kvinnoförbundet för Fred och Frihet och Olof Palmes Internationella Center, där bland annat S-kvinnors ordförande deltog. Vi tog också fram en flyer med en uppmaning om att Sverige ska ansluta till FN:s kärnvapenförbud, som dagarna före partikongressen placerades i stolsfickorna på SJ:s tåg till Göteborg där kongressen ägde rum.

Våra underlag användes i stor utsträckning under kongressen av kongressdeltagare och andra partiföreträdare inför kongressen. Socialdemokraterna antog slutligen en skrivelse om att partiet ska arbeta för en svensk anslutning till FN:s kärnvapenförbud.

Nato

Våren och sommaren 2022 präglades vår verksamhet av Rysslands invasion av Ukraina och kärnvapenhot, samt den följande Natodebatten och Natoansökan. Vi har bevakat processen och tillgängliggjort analyser och rekommendationer via debattartiklar och underlag. Totalt har vi tagit fram fyra underlag om hur Sverige kan verka för nedrustning och ta avstånd till kärnvapen även som Natomedlem. Underlagen och information om Nato och kärnvapen finns på vår hemsida och är en av de sidor som har haft flest antal besökare.

Internationella nedrustningsfora

I juni 2022 deltog vi på det första statspartsmötet för FN:s konvention om förbud mot kärnvapen i Wien. Sverige deltog som observatör. Vi har under tidigare verksamhetsår bidragit till beslutet om att Sverige skulle delta vid mötet genom ett omfattande arbete med att sätta press på regeringen för ett svenskt deltagande.

Inför första statspartsmötet hade vi dialog med UD:s enhet för Nedrustning och Icke-spridning där vi framförde våra rekommendationer om Sveriges deltagande och gav idéer på vad Sverige kunde driva för frågor. Vi föreslog att regeringen borde initiera ett intersessionellt arbete med att öka anslutningen till IAEA:s tilläggsprotokoll samt ta fram en definition av kärnvapen som Sverige kan använda vid anslutning till och implementering av avtalet. Vi möttes med den svenska delegationen samt en svensk riksdagsledamot som var på plats. Vi skrev bloggar och debattartiklar, skickade ut pressmeddelanden och rapporterade hem på ett webinar tillsammans med Svenska FN-förbundet, Svenska Freds- och Skiljedomsföreningen samt Internationella Kvinnoförbundet för Fred och Frihet.

Vi deltog också på den fjärde uppföljande konferensen om kärnvapens humanitära konsekvenser som anordnades dagen innan statspartsmötet i Wien. Vi var också med på ICAN:s två kampanjdagar helgen före statspartsmötet, både som åhörare och i en programpunkt med en diskussion om att arbeta för att banker, pensionsfonder och andra finansiella institutioner ska sluta investera i kärnvapen.

Icke-spridningsavtalets (NPT) tionde översynskonferens ägde rum i New York i augusti 2022, vilken vi följde hemifrån. I augusti hade vi ett replikskifte med Ann Linde i Dagens Nyheter i och med att Sverige lämnade det humanitära initiativet under Icke-spridningsavtalet. Vi kritiserade regeringen för att urholka den svenska nedrustningspolitiken i samband med Natoansökan vilket utrikesministern svarade på. Vi spred information samt analyserade konferensen, resultatet och Sveriges agerande i en blogg som publicerades under kommande verksamhetsår.

OPINION

Kärnvapen tillbaka på agendan – ökad efterfrågan på vår kunskap

Svenska Läkare mot Kärnvapens verksamhet har under våren 2022 påverkats starkt av Rysslands invasion av Ukraina och hot om att använda kärnvapen. Det ökade kärnvapenhotet medförde en kraftigt ökad efterfrågan på information om kärnvapen. Även mediegenomslag och efterfrågan på oss som experter ökade och under våren medverkade vi i flera medier med stor räckvidd, exempelvis deltog vi i Sveriges Radios Konflikt och hade ett replikskifte med dåvarande utrikesministern i Dagens Nyheter.

Vår kunskapsdatabas Lär om Kärnvapen hade en ökning på närmare 3000 procent unika besökare under februari till april (högsta notering om 185 000 unika besökare på en månad), vi såg en stor ökning av besökare från Ryssland och Ukraina. Även antalet besökare på vår hemsida slmk.org ökade och vi fick fler följare på sociala medier.

Rapport synliggör sjukvårdens bristande kapacitet vid en kärnvapenexplosion

I februari, bara veckor innan Rysslands första kärnvapenhot, publicerade vi rapporten ”Förebygga är enda medicinen”, som kartlägger sjukvårdens kapacitet att hantera en kärnvapenexplosion över Stockholm. Rapporten togs fram i samarbete med ICAN, som en del av vårt pågående arbete för att synliggöra kärnvapens humanitära konsekvenser och för att sätta dem in i en aktuell kontext. Rapporten fick genomslag i flera medier och har utgjort underlag för lokala debattartiklar som publicerats i sju lokaltidningar för att informera och påtala vikten av att beakta kärnvapenfrågan i den Natodebatt som pågick under våren. Rapporten har också använts som underlag för kommunikation, föreläsningar, tal, debattartiklar och så vidare, och fungerat som ingång till politiker.

Tredje AP-fonden minskar investeringar i kärnvapen

Vi har under verksamhetsåret genom möten och dialog arbetat för att Tredje AP-fonden ska avyttra sina innehav i kärnvapen. I november 2021 publicerade vi en kartläggning av Tredje AP-fondens investeringar i kärnvapen, "Kärnvapen finansieras med svenska pensionspengar". Rapporten fick brett genomslag och uppmärksammades i bland annat i ett reportage i SR:s Ekonomiekot. Efter granskningen uttalade sig flera politiker och ministrar och övervägde skärpt lagstiftning. Vid sitt bokslut i december 2021 hade Tredje AP-fonden sålt av majoriteten av sitt innehav i bolag kopplade till kärnvapen.

Vi har även haft dialog med företrädare för AP-fondernas Etikråd för att få Etikrådet att ändra sitt ställningstagande om kärnvapen. Vi hade i maj 2022 besök av Susi Snyder, ICAN:s expert på finansiering av kärnvapen, och hade då möten med Tredje AP-fonden, Handelsbanken, Nordea, Swedbank och SEB för att stärka deras riktlinjer kring kärnvapen. Detta arbete kommer vi att fortsätta med under kommande verksamhetsår och de relationer vi har är resultat av vårt långsiktiga arbete sedan många år tillbaka.

Bok: Förnuft känsla och kärnvapen, om nedrustningspolitik ur ett genusperspektiv

Hösten 2020 disputerade Emma Rosengren på Stockholms universitet med avhandlingen "Gendering Nuclear Disarmament: Identity and Disarmament in Sweden during the Cold War". För att tillgängliggöra avhandlingen och dess analys om framväxten av den svenska nedrustningsidentiteten erhöll vi pengar från Folke Bernadotteakademien för att ta fram en populärvetenskaplig version av avhandlingen. Resultatet blev boken "Förnuft, känsla och kärnvapen" som gavs ut på Santérus förlag. Arbetet skedde i projektform september 2020 och avslutades januari 2022. Boken släpptes i januari 2022 i samband med ett samtal mellan Emma Rosengren, bokens redaktör professor Aryo Makko samt tidigare kabinettssekreterare Annika Söder. Samtalet leddes av vår generalsekreterare Josefin Lind. Ytterligare finansiering av bokprojektet var Olof Palmens minnesfond. Boken säljs till självkostnadspris och har distribuerats till debattörer, intresserade politiker, utrikesministern, andra akademiker och till media.

Press

Vi har under verksamhetsåret påbörjat ett mer proaktivt pressarbete där vi satsar extra på att ta fram nyhetsmaterial i form av underlag, rapporter och liknande för att stärka vår roll som experter och öka intresset för vår expertis. Exempel är vår kartläggning av Tredje AP-fondens innehav i kärnvapenbolag, som plockades upp av SR:s Ekonomiekot under hösten 2021 och fick stor spridning, samt vår rapport i februari 2022 om sjukvårdens kapacitet vid en kärnvapenexplosion som fick genomslag i bland annat SR:s Konflikt. Även vårt 40-årsfirande i september 2021 har fått gott genomslag och vi det uppmärksammades artiklar publicerade i sju läkartidningar.

Intervjuer och omnämmanden: 38 (31 intervjuer och 7 omnämmanden). Däribland DN, Läkartidningen, Ekonomiekot och Konflikt.

Debattartiklar: 13 debattartiklar i 26 medier.

Annonsering: Vi har annonserat gratis i sju läkartidningar, Distriktsläkaren, Hematologen, Svensk Psykiatri, Svensk Kirurgi, Allmänmedicin, Barnläkaren och Läkartidningen.

Rekordmånga besökare på utbildningssajten Lär om Kärnvapen

Lär om Kärnvapen, www.laromkarnvapen.se, är vår utbildningssajt om kärnvapen och nedrustning som är ett samarbete med Norske Leger mot Atomvapen och Svenska FN-förbundet. I maj 2022 nylanserades Lär om Kärnvapen efter en omarbetning där sidan fått uppdaterade texter, ny design och en mer lättnavigerad struktur. Veckorna efter Rysslands invasion av Ukraina och det efterföljande kärnvapenhotet hade Lär om Kärnvapen rekordmånga besökare. Det var framför allt på de svenska sidorna om vad som händer när ett kärnvapen exploderar och vad kärnvapen är, humanitära konsekvenser och Rysslands kärnvapen, men även den ryska sidan om vad kärnvapen är.

Våren 2022 såg vi en markant ökning av besökare från Ryssland och Ukraina och beslutade att uppdatera den ryska delen av sidan med mer information. Under våren och sommaren gjorde en mastersstudent i ryska språket i internationella relationer från Uppsala universitet, Emil Mattson praktik hos oss och översatte alla svenska texter till ryska. I slutet av verksamhetsåret påbörjades även arbete med den engelska sidan. Lär om Kärnvapen finns idag på svenska, norska, ryska och under nästa verksamhetsår även på engelska. Till Lär om Kärnvapen hör ett utbildningsmaterial riktat mot lärare som undervisar i årskurs 7–9, gymnasiet och folkhögskolor.

Unika besökare per månad under verksamhetsåret: mellan 3 000–185 000 stycken per månad.
Antal unika besökare under verksamhetsåret: över 850 000 stycken.

SLMK:s hemsida, www.slmk.org

Vi såg en markant ökning i antal besökare under våren 2022 i och med Rysslands invasion av Ukraina och att kärnvapen diskuteras mer i media. Från verksamhetsårets start september 2021 till dess slut i augusti 2022 har vi skrivit 16 blogginlägg, gjort tio uttalanden, publicerat sex videos och delat 18 nyheter på hemsidan. Vi har publicerat sex faktaunderlag på hemsidan under verksamhetsåret.

Unika besökare per månad under verksamhetsåret: mellan 600–7 000 stycken.
Antal unika besökare under verksamhetsåret: 57 829 stycken.

Sociala medier

Facebook: 2360 följare

Twitter: 472 följare

Instagram: 570 följare

YouTube: 22 uppladdade videos, varav fyra laddats upp under verksamhetsåret.

Alla våra sociala kanaler har vuxit under verksamhetsåret. Vi såg en markant ökning av interaktioner på sociala medier i samband med Rysslands invasion av Ukraina, Socialdemokraternas beslut om Nato samt i samband med Sveriges ansökan om medlemskap i Nato. På Twitter såg vi en ökning av antal följare under Socialdemokraternas kongress. Flest visningar på vår YouTube-kanal har vårt 40 års firande.

Uttalande tillsammans med läkarorganisationer

Tillsammans med Sveriges Läkarförbund samt IFMSA Sweden gick vi våren 2022 ut med ett uttalande som fördömer kriget i Ukraina och kärnvapenhot samt uppmanar att alla länder ska ansluta sig till FN:s kärnvapenförbud.

Föreläsningar och deltagande i externa evenemang

Under verksamhetsåret har vi deltagit på flertalet externa evenemang, både med föreläsningar och som inbjudna experter. Vi har bland annat föreläst för Rotary och deltagit som experter i flera webinarier inför Socialdemokraternas kongress i november 2021 och under första statspartsmötet av FN:s konvention om förbud mot kärnvapen juni 2022.

SLMK:s ordförande Vendela Englund Burnett deltog i mars 2022 på Kastellholmssamtalen, arrangerade av Ålands fredsinstitut. I år under temat "Genombrott eller sammanbrott - om förtroendeskapande och nedrustning". Vendela Englund Burnett deltog i ett rundabordssamtal med bland annat tidigare statsminister Stefan Löven, forskaren Tarja Cronberg och Finlands tidigare president Tarja Halonen.

Vendela Englund Burnett deltog under Demokratidagarna i Nynäshamn, maj 2022, i rådslag med bland andra Amnesty International Sverige, Advokatsamfundet och Lottakåren.

I juni 2022 föreläste vice ordförande David Victorin på Nuclear Threat Initiatives konferens i Washington via videolänk. Konferensen var ett hybridmöte med titeln Global Nuclear Effects Conference. Ett fyrtiotal personer inom olika professioner från hela världen deltog med kända namn som forskaren Alan Robock som talare.

Totalt har vi under verksamhetsåret föreläst 15 gånger.

Webinar

Vi har under verksamhetsåret arrangerat tre webinar. Ett i samband med vårt årsmöte om norsk nedrustningspolitik med fokus på Nato med Tormod Heier. En bokrelease för Emma Rosengrens bok om Förnuft, känsla och kärnvapen. Det tredje var ett expertwebinar riktat till journalister om bland annat Nato med våra styrelsemedlemmar Vendela Englund Burnett, David Victorin och Gunnar Westberg. Webinaren var välbesökta och finns att se i efterhand på vår Facebooksida, hemsida och på YouTube.

Podcast

Under verksamhetsåret har föreningens podcast Atombombspodden nylanserats och fått en ny redaktör. Johan Täng har tagit över från David Victorin. Tre nya avsnitt har släppts och vid verksamhetsårets slut hade podcasten 11 totalt avsnitt.

Publikationer

- Rapporten Förebygga är enda medicinen
- Kartläggning om Tredje AP-fondens innehav i kärnvapen

ORGANISATION

Svenska Läkare mot Kärnvapen 40 år

Verksamhetsåret började med att vi i september 2021 firade att föreningen fyllde 40 år. Det uppmärksammades bland annat med ett seminarium online. Tre styrelsemedlemmar deltog i ett panelsamtal om SLMK:s arbete och roll under 40 år och var vi står idag. Dessutom delades 2021 års antiatombombsdiplom ut till tidigare utrikesminister Margot Wallström, som i sitt tacktal uttryckte stor uppskattning för vårt arbete. Vi gav också ut ett extra tjockt

jubileumsnummer som berättar om vårt arbete under dessa 40 år. Efter kontakt med flera läkartidningar fick vi uppmärksamhet i sju tidningar där vi bidrog med artiklar.

Stärka medlemsorganisationen

Organisationen står inför en stor utmaning där vi ser en stagnerande medlemstillväxt och allt färre medlemmar med ett aktivt ideellt engagemang. Även om tillströmningen av medlemmar har ökat under året, i samband med Rysslands hot om kärnvapen användning och Natodebatten under våren så ser vi på lång sikt att medlemsantalet sjunker på grund av den åldrande medlemskåren. Genom att vara många medlemmar och engagerade får vi större legitimitet och därigenom ökad förmåga att åstadkomma förändring. Ett stort stöd bland Sveriges läkare utgör grunden för vår trovärdighet och legitimitet. Vi har därför påbörjat ett långsiktigt arbete för att bygga en modern medlemsorganisation där vi når ut till och engagerar nya medlemmar.

För att nå ut till fler potentiella medlemmar har vi under verksamhetsåret bland annat etablerat samarbete med flera läkarorganisationer. Vi har genomfört digitala och fysiska föreläsningar och annonserat i flera läkartidningar. Vi har bland annat:

- Medverkat med artiklar i sju läkartidningar.
- Publicerat annonser i sex läkartidningar.
- Föreläst för International Federation of Medical Students Association Sweden, IFMSA, Svensk förening för allmänmedicin, SFAM och medicinstudenter på Karolinska Institutet.

För att bygga en relation med våra medlemmar har vi under året arbetat för att erbjuda dem sätt att bidra, få ny kunskap och vara delaktiga i vårt arbete.

- Vi har via nyhetsbrev och sociala medier erbjudit möjlighet att påverka beslutsfattare och makthavare genom mail och upprop.
- Vi har en medlem som ny redaktör för vår podcast Atombombspodden.
- Flera medlemmar har deltagit i en bokcirkel, startad av en medlem.
- Vi har anordnat ett webinar riktat till medlemmar, i samband med föreningens årsmöte.

Tidskriften Läkare mot Kärnvapen

Vi har under verksamhetsåret givit ut fyra nummer av vår medlemstidning "Läkare mot Kärnvapen". Upplagan är ca 3 000 exemplar. Tidningen har också omarbetats utseende- och innehållsmässigt, och fått ett nytt, modernt utseende samt uppdaterat innehåll. Syftet var att modernisera utseendet och att effektivisera arbetet, samt att mer genomtänkt hantera innehåll för att passa en bredare publik. En redaktionell policy och checklista för externa skribenter har tagits fram och två medicinska redaktörer har tillsatts för att säkerställa kvaliteten på tidningens medicinska texter och komma med idéer på innehåll.

Nyhetsbrev

Ca en gång i månaden skickar vi ut nyhetsbrev med drygt 700 mottagare, varav majoriteten är medlemmar.

Bokcirkel

En bokcirkel startades under förra verksamhetsåret på initiativ av studentrepresentant Clara Brune. I cirkeln deltar flera av föreningens medlemmar och de möts digitalt. Gruppen har även skrivit bokrecensioner till tidskriften Läkare mot Kärnvapen.

Anti-atombombsdiplomet

2021 års anti-atombombsdiplom delades ut under detta verksamhetsår för att sammanfalla med föreningens 40-årsfirande den 10 september 2021. Diplomet tilldelades tidigare utrikesminister Margot Wallström. Motiveringen löd ”Med en tydlig moralisk kompass och konstruktivt agerande har Margot Wallströms långa engagemang i kärnvapenfrågan lämnat stora avtryck. Som utrikesminister såg hon till att kärnvapenedrustning blev en prioriterad fråga på regeringens utrikespolitiska agenda och verkade för att Sverige skulle återta en drivande roll på den internationella nedrustningsarenan”.

Utdelningen skedde via en studioinspelad ceremoni med Kvinna till Kvinnas generalsekreterare Petra Tötterman Andorff som samtalsledare. Tre medlemmar i Svenska Läkare mot Kärnvapen, Åsa Lindström, Gunnar Westberg och David Victorin samtalade först om föreningens historia och framtid. Det följdes sedan av utdelningen av Anti-atombombsdiplomet till Margot Wallström som sedan höll ett anförande och efter det deltog i ett samtal med moderatorn.

Även 2022 års anti-atombombsdiplom delades ut under detta verksamhetsår och tilldelades författaren och journalisten Anita Goldman, med motiveringen ”Anita Goldman har i många år varit en stark röst i samhällsdebatten där hon talar mot militarism, krig och kärnvapen, och för fred, miljö och feminism. Hennes intresseområde som författare spänner över ett brett område, och hon söker efter ljuspunkter i den mänskliga tillvaron. Inte minst i dokumentärromanen ”Om jag så måste resa till Los Alamos” visar hon sitt stora engagemang mot kärnvapnen, i förening med djupa insikter om kärnvapenfrågans problematik.”. Utdelningen skedde på Hiroshimadagen i Storkyrkan i Stockholm.

Hiroshimadagen 2022

Vi skrev en debattartikel i Expressen på Hiroshimadagen 6 augusti 2022 tillsammans med IFMSA Sweden med budskapet att Hiroshima är en påminnelse om vikten av att Sverige måste verka för nedrustning även som Natomedlem.

Stockholm: Hiroshimadagen uppmärksammades i Storkyrkan i Stockholm. Domkyrkokaplan Kristina Ljunggren, Margot Wallström, tidigare utrikesminister och förra årets mottagare av anti-atombombsdiplomet, och Gösta Alfvén, Svenska Läkare mot kärnvapen, talade. Ett sextiotal personer deltog. Sedan överlämnade Gösta Alfvén årets anti-atombombsdiplom till Anita Goldman. Arrangemanget gjordes som vanligt av Leonore Wide.

Göteborg: Medlemmar i Göteborg arrangerade ett traditionsenligt möte i Göteborg. I Fredslunden i Vasaparken samlades ett femtiotal personer i för att uppmärksamma atombombningarna av Hiroshima och Nagasaki. David Victorin, vice ordförande i föreningen, hälsade alla välkomna och Rebecka Lindholm Schulz från Fredsakademin på Svenska Freds och Skiljedomsföreningen talade. Jazzmusiker för fred deltog med musik.

Växjö: Vår styrelseledamot Karin Svensson talade på ett uppmärksammande av Hiroshimadagen i Växjö, arrangerat av Internationella Kvinnoförbundet för Fred och Frihet, IKFF, Växjökretsen.

OM FÖRENINGEN

MEDLEMSKAP OCH ASSOCIERAT MEDLEMSKAP

Svenska Läkare mot Kärnvapen välkomnar läkare och medicine studerande samt lärare vid medicinsk fakultet som medlemmar. Medlemmar i de nedlagda yrkesföreningarna Forskare och Ingenjörer mot Kärnvapen, FIMK, Sjuksköterskor, Sjukgymnaster och Analytiker mot Kärnvapen, SSAMK, samt Svenska Tandläkare mot Kärnvapen, STMK, erbjuds att bli associerade medlemmar i Svenska Läkare mot Kärnvapen.

Medlemmar vid verksamhetsårets slut

Läkare: 2 072 betalande medlemmar

FIMK: ca 150

STMK: ca 100

SSAMK: ca 20

Av medlemmarna är cirka hälften kvinnor och hälften män vilket speglar Läkarförbundets medlemsbas.

Medlemsavgifter:

Läkare: 290 kr per år

Studenter: 100 kr per år

Associerade medlemmar: 200 kr per år

Associerade studenter: 100 kr per år

Avgiften har varit oförändrad sedan ett tiotal år.

FRIVILLIGARBETE OCH ERSÄTTNINGAR

Föreningsarbetet vilar till stor del på ideellt arbete som utförs utan ersättning. Många medlemmar bidrar med både stora och små arbetsinsatser. Sammanlagt har medlemmar under verksamhetsåret lagt 519 arbetsdagar på föreningen. Dessa dagar är fördelade på 41 personer. Vid styrelsemöten erhåller styrelsemedlemmarna kostnadstäckning för resa och övernattning, övrigt utgår inga arvoden för några ideella tjänster. Inför konferenser och andra möten tas beslut från gång till gång. Full kostnadstäckning ges i regel bara till studenter och anställda samt ibland till personer som har specifika uppdrag för föreningens räkning. I övriga fall ersätts endast konferensavgiften eller ges resebidrag motsvarande billigaste resa.

STYRELSEN, VERKSTÄLLANDE UTSKOTTET OCH ÅRSMÖTET

En presentation av styrelsens ledamöter finns på föreningens webbplats, www.slmk.org. Styrelsen har haft sex sammanträden under verksamhetsåret. Det första hölls i början av september 2021 och det andra i november 2021. I december 2021 hölls ett extra styrelsemöte med anledning av en inkommen motion och i januari 2021 hölls ett kort styrelsemöte före Svenska Läkare mot Kärnvapens årsmöte, ett konstituerande styrelsemöte direkt efter

årsmötet och därefter ett vanligt styrelsemöte. Det sista styrelsemötet för verksamhetsåret hölls i mitten av april. Majoriteten verksamhetsårets styrelsemöten, inklusive årsmötet hölls helt eller delvis via Zoom.

Vid årsmötet i januari 2022 valdes Vendela Englund Burnett till ny ordförande och David Victorin omvaldes till vice ordförande. Styrelsen består av nio ordinarie medlemmar, fyra suppleanter och två studentsuppleanter samt en adjungerad styrelseledamot. Som föreningens auktoriserade revisor omvaldes Christina Gotting och Eva Stein omvaldes som dennes suppleant. Som föreningsrevisor valdes Kristina Olofsson och som dennes suppleant valdes Bengt Lindell. Föreningsrevisorn fyller även funktionen som mottagare av meddelanden från "visselblåsare". Till valberedning valdes Leonore Wide (sammankallande), Jan Larsson och Christina Vigre Lundius. Prof. Tormod Heier från Forsvarets høyskole i Norge föreläste i samband med årsmötet om Nato och kärnvapen.

Verkställande utskottet (VU) håller månatliga sammanträden via Zoom. VU utgörs av fyra styrelsemedlemmar: ordföranden, vice ordföranden, sekreteraren och alternerar mellan två styrelsemedlemmar. Kassören och generalsekreteraren är ständigt adjungerade medlemmar i VU.

PERSONAL

Svenska Läkare mot Kärnvapen har ett kansli med anställd personal utbildad inom bland annat internationell politik och rätt samt journalistik. Josefin Lind är föreningens generalsekreterare och högsta ansvarig tjänsteperson med ansvar för kontorets verksamhet, budget och personalfrågor. Jane Földes arbetar halvtid och sköter den löpande ekonomin, medlemsregistret och övriga administrativa uppgifter. Clara Gullman Levin arbetar på heltid med webb, sociala medier och politik. Michaela de Verdier arbetar på heltid med ansvar för press och organisationsutveckling. Klas Lundius är föreningens kassör anställd på deltid med ansvar för kapitalförvaltningen.

Christina Vigre Lundius är styrelsens kontaktperson för arbetsmiljöfrågor och genomför regelbundna samtal med personalen om såväl den fysiska som den psykosociala arbetsmiljön. Personalen fortbildas genom kurser och utbildningar från bland annat arbetsgivarorganisationen FREMIA, Giva Sverige samt Globalportalen.

EKONOMI OCH FÖRVALTNING

Svenska Läkare mot Kärnvapen har en stabil ekonomisk situation. Internt genererade medel i form av medlemsavgifter, gåvor från medlemmar och givare samt spararnas bidrag via Swedbank Humanfond utgjorde under verksamhetsåret ca 64 procent av föreningens inkomster. Framförallt medlemmarna och de associerade medlemmarna skänker regelbundet extra bidrag till verksamheten. Vi har dessutom en krets av trogna givare och stödpersoner. Totalt är det nästan tusen personer som har skänkt bidrag under verksamhetsåret. Givarnas generösa svar på våra medlemsbrev gör att vi i regel kan mobilisera ekonomiska resurser för angelägna projekt vilket är mycket värdefullt. Det ideella sparandet i Swedbank Humanfond gav oss i februari 2022 totalt 539 912 kr. Totalt under 27 år, fr.o.m. 1994 och t.o.m. 2022, har föreningen erhållit 12 220 007 kr från det ideella sparandet i Humanfonden.

Bokslutet den 31 augusti 2022 visade på ett resultat på 1 373 939 kr, det stora överskottet beror på ett arv från en avliden före detta associerad medlem som testamenterade 1 miljon

kronor i aktier till oss. Svenska Läkare mot Kärnvapen hade under verksamhetsåret verksamhetskostnader på 3 017 901 kronor. Föreningen har en god likviditet. Vid bokslutet var 21% placerat i svenska och globala aktiefonder, 20% i en blandfond (med 64% i aktier och 36% räntor), 23% i företagsobligationsfonder. Fondinnehavet är placerat i Swedbanks Roburs etiska fonder: SR stiftelsefond, Swedbank Humanfond och SR Transition Global. Dessutom i företagsobligationsfonder: SPP -företagsobligationsfond, Case Safe Play och Swedbank Robur Cor Bond Europé IG. Årsredovisningen finns på hemsidan. Svenska Läkare mot Kärnvapen har som policy att inte placera i fonder eller bolag som har anknytning till kärnvapenindustrin.

Från Folke Bernadotteakademin, FBA, beviljades Svenska Läkare mot Kärnvapen i januari 2022 ett verksamhetsstöd på 1 624 029 kr. Verksamhetsstödet var riktat till bland annat tidskriften Läkare mot Kärnvapen, lokalhyra inklusive del av lön för administrativt arbete och för generalsekreteraren, närvaro på möten och konferenser samt övrig löpande verksamhet.

UPPFÖLJNING OCH POLICIES

Svensk Insamlingskontroll och 90-konton

Svenska Läkare mot Kärnvapen har två 90-konton och kontrolleras av Svensk Insamlingskontroll. Minst 75% av insamlade medel ska användas till föreningens ändamål. Svenska Läkare mot Kärnvapen klarar gränsen med god marginal.

Giva Sverige

Föreningen är medlem i Giva Sverige och har en kvalitetskod för etisk insamling enligt Giva Sveriges riktlinjer samt upprättar årligen en effektrapport, genom denna verksamhetsberättelse.

Klimatkompensation

Föreningen arbetar för att minska vår påverkan på klimat och miljö. Vi klimatkompenserar genom årlig inbetalning till Vi-skogen.

GDPR

Svenska Läkare mot Kärnvapen har en policy för personuppgifter samt har skapat nödvändiga strukturer för hantering av personuppgifter, i enlighet med EU:s dataskyddsförordning GDPR. Generalsekreterare Josefin Lind är föreningens dataskyddsbud.

SAMVERKAN OCH NÄTVERK

Samarbete med andra organisationer är en viktig del av föreningens arbete. Svenska Läkare mot Kärnvapen är medlemmar i eller samverkar med nedan organisationer. Vi utgör idag navet för civilsamhället i Sverige gällande kärnvapenedrustning och får regelbundet förfrågningar om vidareutbildning, material, kontaktuppgifter, råd, kunskapsunderlag och så vidare. Föreningen tillfrågas kontinuerligt om att dela med sig av kunskap, synpunkter och underlag, via bland annat föreläsningar, medverkan och dialog, av såväl civilsamhälle, politiska partier, ledamöter i Sveriges riksdag samt UD.

International Campaign to Abolish Nuclear Weapons, ICAN

Svenska Läkare mot Kärnvapen sitter i ICAN:s globala styrgrupp sedan 2012. Under året har vi haft en ledande roll i styrgruppens arbete genom att Josefin Lind är koordinator för HR-kommittén inom styrgruppen samt att Clara Gullman Levin är kassör för ICAN:s formella

organisation samt sitter i finanskommittén. Europeiska organisationer inom ICAN har månatliga digitala möten där vi oftast deltar.

Vi lägger ner mycket resurser på ICAN inom den internationella styrgruppen. Arbetet i dessa kommittéer är resurskrävande, till exempel inom HR-kommittén har vi under året tagit fram flera nya policys och strategier. Att arbeta internationellt, med personer i olika tidszoner tar tid. Detta mer administrativa arbetes resultat visar sig i en välskött organisation, med en bra personalpolitik som gör att personalen i Genève stannar kvar, att kampanjen har goda och välskötta finanser och att styrgruppen tar ansvar för såväl personal, verksamhet som ekonomi. Vi ser att vår insats i detta är viktig och vi bidrar med vår administrativa förmåga, organisationskunskap och de erfarenheter vi har från vår egen förenings välskötta administration kan vi använda i ICAN. ICAN växer och det blir en allt större utmaning att se till att kampanjen utvecklas i takt med att fler organisationer ansluter sig och att ekonomin ökar. Utifrån vår förenings storlek och med det vi bidrar med så har arbetet gett positivt resultat detta år som i längden kommer att leda till en ökad organisationsprofessionalism. Vi kommer fortsätta att utvärdera vår arbetsinsats i förhållande till effekter och bidra med det vi är bäst på.

International Physicians for the Prevention of Nuclear War – IPPNW

IPPNW har aktiva föreningar i ett 40-tal länder. Svenska Läkare mot Kärnvapen håller kontakt med IPPNW:s huvudkontor i USA och systerföreningar i ett flertal länder. Vi har deltagit på ett councilmöte och på två europeiska digitala möten. IPPNW:s internationella kongress planeras att hållas våren 2023.

Svenska Läkare mot Kärnvapen betalar årligen en medlemsavgift på 4 USD per medlem och år till IPPNW, omkring 10 000 USD per år. Vi är ett av de länder som inom IPPNW betalar den största medlemsavgiften.

Nordiskt och europeiskt samarbete

Svenska Läkare mot Kärnvapen har goda kontakter med den norska föreningen Norske Leger mot Atomvapen. Våra kansli har kontinuerlig kontakt och har under året arbetat med interna diskussioner kring IPPNW:s styrelsearbete, att översätta Lär om Kärnvapen samt utbyte av artiklar till våra respektive medlemstidningar. Vår tidskrift Läkare mot Kärnvapen är medlemstidning för vår danska systerförening Danske Læger mod Kernevåben.

Sveriges Läkarförbund

Svenska Läkare mot Kärnvapen är medlemmar i Sveriges Läkarförbund. Tillsammans med dem samt IFMSA Sweden har vi under året gått ut med ett uttalande om att förhindra att kärnvapen används och att alla länder ska ansluta sig till FN:s kärnvapenförbud.

Svenska Läkaresällskapet

Svenska Läkare mot Kärnvapen är associerad medlem i Svenska Läkaresällskapet. Erik Wareborn deltar som föreningens representant i fullmäktigemöten. Carin Odhner är suppleant.

Nätverket för Kärnvapenedrustning

Inom detta nätverk samarbetar ett 15-tal svenska organisationer för en kärnvapenfri värld. Svenska Läkare mot Kärnvapen representeras av Leonore Wide samt Meit Krakau. Angående seminarier och poddar anordnade av Nätverket, se Stockholmsföreningens aktiviteter nedan.

ÖVRIGA MEDLEMSKAP

Globalportalen

Vi är med i Globalportalen för att nå en yngre målgrupp samt för att ta del av deras utbud av utbildningar.

Folk och Försvar

2022 års rikskonferens skedde digitalt, vi skickade in ett filmklipp till konferensen med studentrepresentant Clara Brune. Vi deltog på Folk och Försvars extrainsatta årsmöte samt ordinarie årsmöte. Vi deltog även som åhörare på ett seminarium om Hälso- och sjukvårdens beredskap.

MÄTMETODER

Våra budskap utvärderar vi i huvudsak genom genomslag för våra underlag, vår kunskap och nivå på efterfrågan. Vi analyserar och mäter vårt mediala genomslag och vi följer debatten noggrant. Vi gör statistik på besökare på hemsidan, prenumeranter, engagemang i sociala medier och nyhetshändelser. Vi utvärderar vårt digitala arbete kontinuerligt för att kunna vara så aktuella som möjligt och vi vidareutbildar oss genom bland annat Globalportalens och Giva Sveriges kurser.

Mätmetoder av våra effektmål är mestadels kvalitativa eftersom vårt mål är långsiktigt och svårt att mäta i det kortsiktiga. Kvantitativa mätningar är egentligen sällan särskilt givande för vår verksamhet, om än enkelt att rapportera och i vissa fall kan det vara intressant. Trender och tendenser, hur diskussionen ändras och hur stor kunskap våra målgrupper har är delar av det som vi utvärderar och använder oss av i vårt fortsatta planerings-, - utvärderings och implementeringsarbete är det som är mest intressant, men svårare att identifiera. Årligen upprättar vi en effektrapport, verksamhetsberättelse samt förvaltningsberättelse till årsredovisningen vilket också fungerar som utvärdering av vår verksamhet och de effekter vi uppnår.

Inför sammanträden i VU (verkställande utskott) och styrelse rapporteras antalet betalande medlemmar och hur de olika insamlingsbrevens har gått som komplement till en rapport om det ekonomiska och finansiella läget. Även det finansiella läget med kapitalrapport skickas från personalen till styrelsen för god överblick och utvärdering av vår ekonomiska status.

Som innehavare av 90-konton redovisas och följs vår verksamhet upp både av svensk Insamlingskontroll och av de rapporteringar och effektutvärderingar som krävs av vårt medlemskap i Giva Sverige. Årligen skriver vi en effektrapport som utvärderar verksamheten utifrån Svenska Läkare mot Kärnvapens stadga med fokus på konkreta och tydliga effekter på verksamheten. Vår årsredovisning görs utifrån K3-standarden vilken egentligen är till för större verksamheter, exempelvis vid fler än 50 anställda eller mer än 40 miljoner i balansomsättning, det för oss är krav från Svensk Insamlingskontroll. Vår bokföring och årsredovisning revideras och kontrolleras av auktoriserad revisor.

ÅRSRAPPORTER FRÅN LOKALFÖRENINGAR, LOKALGRUPPER OCH SLMK:S VETENSKAPLIGA RÅD

SVENSKA LÄKARE MOT KÄRNVAPENS VETENSKAPLIGA RÅD

Svenska Läkare mot Kärnvapens vetenskapliga råd har under verksamhetsåret bestått av åtta ledamöter inom olika vetenskapsområden. Se rådets flik på slmk.org.

Rådets uppgift är att följa utvecklingen inom kärnvapenområdet och dess ömsesidiga beroende av samhällsutvecklingen samt bidra med information baserad på de kunskaper som ledamöterna har som specialister inom respektive fält. Ledamöterna bidrar regelbundet med artiklar i SLMK:s tidning. Det vetenskapliga rådet har regelbundna kontakter med Pugwash och söker ordna gemensamma aktiviteter med dem.

Under verksamhetsåret har rådets medlemmar, i likhet med tidigare år, hållit två möten, den 10 oktober 2021 (Uppsala) respektive 27 april 2022 (Stockholm). Bägge mötena hölls som hybridmöten med fysiskt deltagande respektive på distans. Efter varje möte har ett relativt fylligt protokoll skrivits och distribuerats till SLMK:s styrelse. Rådet har genom SLMK ett anslag om 4 000 kr. Ett arbetsutskott bestående av tre ledamöter (Kåre Axell, Stefan Björnson och Lars Rydén) organiserar verksamheten. För händelser mellan mötena som anses viktiga skriver någon medlem av rådet korta notiser som granskas av rådet och distribueras till SLMK:s kansli och eventuellt styrelse.

Rådets medlemmar har deltagit i den mediala debatten med tidningsartiklar:

- Axelsson I. "Mycket stor risk för kärnvapenkrig". SvD Debatt 2021-12-13.
- Axelsson I, Westberg G. "Kärnvapenkrig kan startas av misstag". SvD Debatt 2022-03-07.

Den 28/2 2022 publicerades på ICAN's webbsida "Dealing with Nuclear Anxiety", en guide framtagen i samarbete mellan ICAN:s Beatrice Fihn m.fl. och psykolog Elisabet Södersten, SLMK:s Vetenskapliga råd. Den svenska grundtexten vidareutvecklades därefter till en artikel, "Psykologi - Kärnvapenhotet väcker existentiell ångest" vilken publicerades i SLMK:s tidning nr. 167 juni 2022.

Rådet har under året noga följt vad som händer inom ICAN (International Campaign to Abolish Nuclear Weapons) och utvecklingen av konventionen mot kärnvapen, TPNW (Treaty on the Prohibition of Nuclear Weapons).

Rådets fortsatta kontakter med Pugwash sker genom Lars Ingelstam, som är ledamot i Pugwash styrelse.

Rådet har följt forskningen om "kärnvapenvinter" genom att ledamoten Gunilla Svensson bevakat ny forskning inom området. Vi har konstaterat att de tillgängliga fallstudierna har gällt en kärnvapenkonflikt i området Indien-Pakistan medan vad som skulle hända vid en kärnvapenkonflikt på nordliga breddgrader är oklart. Här undersöker rådet möjligheter att stödja forskning om detta.

STOCKHOLM

Stockholmsföreningen har hållit sju protokollförda styrelsemöten varav de sex första digitalt. Till styrelse för det kommande verksamhetsåret valdes: ordförande: Leonore Wide, vice ordförande: Gösta Alfvén, kassör: Karin Wrangsjö, övriga ledamöter: Meit Krakau, Eva Petersson (associerad medlem). Sekreterare: alternerande. Studentrepresentant: vakant. Till revisor valdes Erland Richardson och dennes suppleant valdes Benny Petersson. Valberedning utgörs av Anne-Marie Snellman och Carin Odhner. Stockholmsföreningens medlemmar är representerade i riksföreningens styrelse: Meit Krakau, sekreterare, Benny Petersson, ledamot, Carin Odhner, ledamot, Gösta Alfvén suppleant, Eva Petersson adjungerad ledamot, Leonore Wide sammankallande i valberedningen.

Under året har ett flertal av Stockholmsgruppens aktiviteter skett i samarbete med riksföreningens kansli.

Meit och Leonore höll kontakt med riksdagsledamot Laila Naraghi från Socialdemokraterna som skrivit motioner om förbud mot kärnvapen på svensk mark. Kontakten är vilande sedan slutet av år 2021. Stockholmsföreningen anordnade också ett informellt möte vid Fredstatyn med Socialdemokratiska kvinnoförbundet, representerat av Annika Strandhäll ordf. och Elin Gustafsson vice ordf. Deltog från Stockholmsföreningen gjorde Gösta Alfvén, Leonore Wide, Carin Odhner och Eva Petersson. Gösta Alfvén höll under året ett föredrag i Västerås Historiska Förening. Carin Odhner medverkade i septembernumret -21 av Svensk Psykiatri med artikeln: Kärnvapen eller inte. En fråga om vem som ska makten.

Uppmärksammandet av Hiroshimadagen i Storkyrkan i Stockholm återupptogs under verksamhetsåret efter pandemin under arrangemang av Leonore Wide. Se mer under rubriken Hiroshimadagen 2022.

Stockholmsföreningen ingår i "Nätverket för kärnvapenedrustning" och representeras av Leonore och Meit vilka under året arrangerat ett webinar med rubriken: Klimatet och kärnvapenhotet. Hur ser ungdomar på de två ödesfrågorna? I panelen: Veronica Sällemark, försvars och säkerhetssakkunnig, Elsie Gisslegård CUF, Lisa Näbo SSU, Pasi Huikuri MUF, Daniel Andersson Sv. Kyrkans Unga. Moderator Luis Lineo FI. Nätverket har även spelat in två videopoddar: Den första som belyser risker för kärnvapenkrig. Medverkande Lars Ingelstam prof. em. och Gabriella Irsten, Svenska Freds. Den andra med titeln "Close Calls" rapporterade om tillfällena då en kärnvapenkatastrof var nära att utlösas. Medverkande Inge Axelsson och Gunnar Westberg i samtal med Veronica Sällemark.

GÖTEBORG

Föreningen arbetar i Göteborg på lokal nivå till stor del genom paraplyorganisationen Fredsam. Gunnar Westberg representerar där Svenska Läkare mot Kärnvapen. Fredsam har organiserat en fredsaktion till minne av Hiroshima och Nagasaki i Fredslunden, Vasaparken i Göteborg. Där deltog ett femtiotal personer och lyssnade till musik och tal. Mötet skickade ett brev till regeringen med en uppmaning att signera och ratificera FN:s konvention om förbud mot kärnvapen.

SVENSKA LÄKARE MOT KÄRNVAPEN I MEDIA

PRESSMEDDELANDEN

Totalt har SLMK skickat ut 22 pressmeddelanden.

2021

2/9 Läkarkåren tog kampen för att avskaffa kärnvapen - Svenska Läkare mot Kärnvapen 40 år
9/9 Margot Wallström prisas för engagemang för kärnvapenedrustning
27/10 40 år efter ubåtskrisen finns kärnvapenhotet ännu i Sveriges närhet
18/11 Ny kartläggning: AP3 finansierar kärnvapen med svenska pensioner

2022

19/1 Ny bok: Förnuft eller känsla i den svenska kärnvapendebatten?
20/1 Domedagsklockan visar att kärnvapenhotet fortfarande är akut
16/2 Ny rapport: Ett medelstort kärnvapen skulle räcka för att slå ut hela Stockholm
24/2 ICAN fördömer Rysslands invasion av Ukraina
27/2 Putin höjer beredskap för kärnvapen – Läkare mot Kärnvapen varnar för konsekvenserna
28/2 Vad då små och användbara kärnvapen? Svenska Läkare mot Kärnvapen kan svara på era frågor!
15/3 Sjukvårds- och folkhälsoorganisationer i upprop om att avskaffa kärnvapen
22/3 Ryska läkare i protest mot kärnvapenhot - Svenska Läkare mot Kärnvapen har kontakterna
6/4 Nordkoreas kärnvapenhot riskerar att eskalera till kärnvapenkrig
21/4 Ryssland provskjuter kärnvapenkapabel ballistisk robot
15/5 Ja till Nato måste leda till stärkt arbete för kärnvapenedrustning
18/5 Nypremiär för utbildningssajt om kärnvapen
13/6 Risk för fler kärnvapen – nu krävs att Sverige agerar
16/6 Nato eller nedrustning?
22/6 Lågattenmärke för nedrustning när Sverige deltar vid FN-möte om kärnvapen
23/6 Historiskt FN-möte banar ny väg för kärnvapenedrustning
12/7 Öppnar Sverige upp för att använda kärnvapen och ta emot kärnvapen på svenskt territorium?
6/8 Anita Goldman får årets anti-atombombsdiplom

INTERVJUER OCH MEDVERKAN

Totalt har SLMK medverkat i 31 medier. Flera av våra egna nyheter har fått gott genomslag:

- I samband med SLMK:s 40-årsfirande 2021 såldes artiklar in till sju läkartidningar, som publicerats mellan oktober 2021 och augusti 2022.
- SLMK:s granskning av AP3 i november 2021 fick genomslag i 12 medier. Granskningen såldes in till SR:s Ekonomiekot, som lyfte den i inslag i Ekonomiekot, Ekonomiekot extra samt som podd den 18–20 november 2021.
- Rapporten ”Förebygga är enda medicinen” släpptes i februari 2022 och har fått genomslag i fyra medier, bland annat tunga medier med stor räckvidd som Konflikt i

P1, Dagens Nyheter och Läkartidningen. Lokala debattartiklar med utgångspunkt i rapporten har publicerats i sex lokaltidningar.

SLMK 40 år, oktober 2021-augusti 2022:

Öron-, Näsa-, Hals-tidningen nr 3 2021. Text av David Victorin, s 14–15.

Svensk Psykiatri nr 3 2021. Text av Carin Odhner, s 20–21,
[http://www.svenskpsykiatri.se/wp-content/uploads/2021/09/SP-nr-3- -hemsidan- -utan-annonser.pdf](http://www.svenskpsykiatri.se/wp-content/uploads/2021/09/SP-nr-3--hemsidan--utan-annonser.pdf)

AllmänMedicin nr 4 2021. Text av Andreas Tolf, s 51–52,
<https://allmanmedicin.sfam.se/1919/allmanmedicin/471285/nr-4-2021/r/27>

Barnläkaren nr 1/2022. Text av Gösta Alfvén.

Karolina. Text av Åsa Lindström.

Distriktsläkaren, nr 2 2022, intervju med Vendela Englund Burnett,
<https://etidning.distriktslakaren.se/p/distriktslakaren/nr-2-2022/a/allmanlakaren-som-vill-forbjuda-karnvapen/1735/542719/28786677>

Augusti, SFAI-tidningen, nr 3 2022. Text av Benny Peterson och Jan Larsson.

Granskning av AP3, november 2021:

18/11 SR Ekonomiekot, Ekonomiekot extra och Ekonomiekots podd:
<https://sverigesradio.se/avsnitt/statliga-pensionspengar-satsas-i-karnvapenindustrin>

18/11 Partiföreträdare reagerar: <https://sverigesradio.se/artikel/efter-avslojandet-om-ap-fondens-karnvapeninvesteringar-hogst-olampligt>

18/11 Omvärlden: <https://www.omvarlden.se/nyheter/statlig-pensionsfond-har-kvar-innehav-i-karnvapenbolag>

18/11 Tidningen Syre: <https://tidningensyre.se/2021/18-november-2021/tredje-ap-fonden-satsar-miljardbelopp-i-karnvapen-svindlande-summor/>

18/11 Expressen: <https://www.expressen.se/nyheter/tredje-ap-fonden-investerar--en-miljard-i-karnvapensbolag/?referrer=todays-news>

18/11 SVT Nyheter: <https://www.svt.se/nyheter/inrikes/tredje-ap-fonden-investerar-i-karnvapen>

22/11 IPE, “AP3 defends nuclear arms holdings: ‘We follow council’s recommendations’”
<https://www.ipe.com/news/ap3-defends-nuclear-arms-holdings-we-follow-councils-recommendations/10056452.article>

Rapporten "Förebygga är enda medicinen", mars-april 2022:

1/3 Läkartidningen, Vendela Englund Burnett intervjuas,

<https://lakartidningen.se/aktuellt/nyheter/2022/03/vart-medicinska-ansvar-ar-att-forebygga-sa-det-aldrig-kan-handa/>

12/3 Konflikt, P1, Vendela Englund Burnett intervjuas,

<https://sverigesradio.se/avsnitt/putins-karnvapenhot-skakar-varlden>

13/4 Expressen TV, Vendela Englund Burnett intervjuas,

<https://www.expressen.se/tv/nyheter/tre-nej-sagare-om-nato-forvanade-och-besvikna/>

22/4 ETC, Vendela Englund Burnett intervjuas,

<https://www.etc.se/inrikes/vaendningen-kaernvapnen-nu-skael-foer-att-gaa-med-i-nato>

Övrigt:

2021

9/9 P4 Värmland. Anti-atombomsdiplomet till Margot Wallström omnämns kl 11.30.

<https://sverigesradio.se/avsnitt/1778611>

10/9 Syre, Åsa Lindström intervjuas,

<https://tidningensyre.se/2021/10-september-2021/wallstrom-prisas-for-arbete-mot-karnvapen-linde-kritiseras/>

10/9 Läkartidningen, Åsa Lindström intervjuas,

<https://lakartidningen.se/aktuellt/nyheter/2021/09/lakare-mot-karnvapen-fragan-lika-aktuell-som-for-40-ar-sedan/>

10/9 P4 Stockholm, intervju med Margot Wallström i samband med utdelningen av anti-atombomsdiplomet.

<https://sverigesradio.se/artikel/margot-wallstrom-staller-sig-bakom-magdalena-andersson>

2022

24/2 Josefin Lind och Beatrice Fihn medverkar i Sveriges Radio P1

3/5 Syre, Vendela Englund Burnett intervjuas,

https://tidningensyre.se/2022/3-maj-2022/sa-tycker-svenska-fredsrorelsen-om-nato-behover-diskutera-karnvapen/?utm_source=sendgrid.com&utm_medium=email&utm_campaign=website

3/5 Feministiskt perspektiv, Vendela Englund Burnett intervjuas,

<https://fempers.se/2022/2022-05-03/karnvapnen-gor-nato-till-en-explosiv-allians/>

12/5 Uppsala universitets podd Researching Peace, Vendela Englund Burnett medverkar,

<https://open.spotify.com/episode/3NUdfK05gXhi6DVCO8zpsj?si=wU1krrJ0SOa75xTun7vc5g>

25/6 Konflikt, P1, repris av ett tidigare inslag där Vendela Englund Burnett intervjuas,

<https://sverigesradio.se/avsnitt/sa-forandrade-kriget-i-ukraina-sverige>

1/7 Syre, Josefin Lind intervjuas,
https://tidningensyre.se/2022/1-juli-2022/sverigekritik-efter-karnvapenmote-forsoker-vara-natodugliga/?utm_source=sendgrid.com&utm_medium=email&utm_campaign=website

20/7 Syre, David Victorin intervjuas,
<https://tidningensyre.se/2022/20-juli-2022/slmk-om-new-york-video-gar-inte-att-skydda-sig-mot-karnvapen/>

30/7 Syre, Josefin Lind intervjuas,
https://tidningensyre.se/2022/30-juli-2022/det-ar-beklagligt-att-sverige-valjer-karnvapendoktrinen/?utm_source=sendgrid.com&utm_medium=email&utm_campaign=website

12/8 Växjöbladet, Karin Svensson intervjuas, ”Att tänka det otänkbara”

OMNÄMNANDEN

Totalt har SLMK nämnts i 7 medier.

2022

3/1 Sundsvalls Tidning, SLMK omnämns i debattartikel av Kvinnor för fred och Folkkampanjen mot Kärnkraft och Kärnvapen genom Ulf Gustafsson,
<https://www.st.nu/2022-01-03/tredje-ap-fonden-borde-avyttra-sina-aktier-i-bolag-med-koppling-till-karnvapen>

6/2 Mariestads-Tidningen, intervju med Emma Rosengren med anledning av vår bok ”Förnuft, känsla och kärnvapen”,
<https://www.mariestadstidningen.se/2022/02/06/karnvapen-i-sverige-ur-ett-kvinnligt-perspektiv-ar-vad-doktor-emma-rosengren-har-forskat-och-skrivit/>

28/2 Supermiljöbloggen,
<https://supermiljobloggen.se/nyheter/hot-om-karnvapen-en-katastrof-for-manniska-och-miljo/>

3/3 Syre, bild på Leonore Wide, Meit Krakau och Josefin Lind från 2010 med bildtext,
<https://tidningensyre.se/2022/3-mars-2022/sa-skyddar-du-dig-mot-karnvapen/>

19/3 Dagens Nyheter, krönika om vår rapport ”Förebygga är enda medicinen”,
<https://www.dn.se/vetenskap/johan-nilsson-karnvapenhotet-lag-som-en-tjock-filt-over-oss/>

18/5 Pressenza publicerar vår översatta blogg,
<https://www.prenenza.com/2022/05/nato-membership-requires-stronger-work-for-disarmament/>
<https://slmk.org/nyheter/s-besked-om-nato-maste-innehalla-krav-pa-nedrustning/>

19/5 Aftonbladet Kultur, Pierre Schori nämner oss i en krönika,
<https://www.aftonbladet.se/kultur/a/BjLW7e/pierre-schori-om-socialdemokraterna-och-nato>

DEBATTARTIKLAR

Totalt har vi fått 13 debattartiklar publicerade i 26 medier.

2021

21–30/9 Debattartikel tillsammans med IKFF. Publicerad i sju lokaltidningar: Dalarnas tidning, Barometern, Ulricehamns tidning, Norrbottens-Kuriren, Nya Wermlands tidning, Helsingborgs Dagblad och Hela Hälsingland,
<https://www.barometern.se/debatt/centerpartiets-rost-for-karnvapenedrustning-har-tystnat-f4562223/>

26/9 Dagens Arena, debattartikel tillsammans med IKFF,
<https://www.dagensarena.se/opinion/oka-pressen-pa-karnvapenstaterna/>

3/11 Debattartikel tillsammans med IKFF, Svenska Freds- och skiljedomsföreningen och Svenska FN-förbundet. Publicerad i fyra lokaltidningar: Dala-Demokraten, Värmlands Folkblad, Sydöstran och Norrländska Socialdemokraten,
<https://www.vf.se/2021/11/03/debatt-s-maste-stalla-sig-bakom-en-svensk-anslutning-till-forbudet-mot-karnvapen/>

2022

26/1 Altinget, debattartikel tillsammans med 12 civilsamhällesorganisationer,
<https://www.alinget.se/rikspolitik/artikel/regeringen-maaste-ta-sitt-ansvar-skarphallbarhetskraven-for-ap-fonderna>

6/3 Göteborgs Posten, tillsammans med IKFF, Svenska Freds och ICAN,
<https://www.gp.se/debatt/arbete-for-att-avskaffa-karnvapnen-innan-det-ar-for-sent-1.67149217>

8/3 Svenska Dagbladet, replik av Inge Axelsson och Gunnar Westberg,
<https://www.svd.se/karnvapenkrig-kan-startas-av-misstag/i-senaste/om/debatt>

Lokal debattartikel utifrån ”Förebygga är enda medicinen”, publicerad i sex lokaltidningar under maj och juni 2022.

12/5 NWT, Vendela Englund Burnett, <https://www.nwt.se/2022/05/12/sveriges-sakerhet-far-inte-byggas-pa-karnvapen/>

12/5 GP, David Victorin, <https://www.gp.se/debatt/sa-skulle-goteborg-drabbas-av-en-rysk-karnvapenattack-1.72269514>

14/5 Värmlands Folkblad, Vendela Englund Burnett, <https://www.vf.se/2022/05/14/debatt-sveriges-sakerhet-varken-kan-eller-far-byggas-pa-massforstorelsevapen/>

17/6, Norran, Johannes Norberg och Vendela Englund Burnett,
<https://norran.se/debatt/artikel/darfor-vill-vi-paminna-om-vad-karnvapen-ar-ett-massforstorelsevapen-med-syfte-att-doda-och-skada-civila/r1omk3xj>

22/6 Falu-Kuriren, Nils Rodhe och Vendela Englund Burnett,
<https://www.falukuriren.se/2022-06-22/sveriges-sakerhet-far-inte-byggas-pa-massforstorelsevapen>

23/6 Mora Tidning, Nils Rodhe och Vendela Englund Burnett,
<https://www.moratidning.se/2022-06-23/sveriges-sakerhet-far-inte-byggas-pa-massforstorelsevapen>

23/5 Dagens Arena,

<https://www.dagensarena.se/opinion/natomedlemskap-sverige-maste-verka-karnvapenfri-varld/>

23/5 Arbetaren,

<https://www.arbetaren.se/2022/05/20/debatt-sverige-maste-anta-ett-forbud-mot-karnvapen/>

17/6, Altinget, tillsammans med Svenska Freds,

<https://www.alinget.se/artikel/upp-till-bevis-skriv-paa-fns-konvention-om-forbud-mot-karnvapen>

6/8 Expressen, tillsammans med IFMSA,

<https://www.expressen.se/debatt/som-natomedlem-maste-sverige-minnas-hiroshima/>

24/8 + 26/8 DN, insändare samt slutreplik tillsammans med IKFF och Svenska Freds. Ann Linde besvarar vår insändare och vi gör en slutreplik.

<https://www.dn.se/insandare/svensk-nedrustningspolitik-urholkad-av-natoansokan/>

<https://www.dn.se/insandare/vi-ar-emot-utplacering-av-karnvapen-i-sverige/>

<https://www.dn.se/insandare/svar-aven-natolander-utan-karnvapen-deltar-i-planeringen/>

INSÄNDARE

Totalt har 6 insändare publicerats.

2022

13/1 Jönköpingsposten, kommentar av Arne Thorfinn,

<https://www.jp.se/2022-01-13/genmale-putin-ovade-karnvapenanfall-mot--smaland>

2/4 Södermanlands nyheter, insändare av Gun-Britt Karlsson, medlem i SLMK, "Sverige ska inte gå med i Nato!"

2/5 Corren. Insändare av Arne Thorfinn, medlem i SLMK,

<https://corren.se/insandare/artikel/karnvapen-nato-medaljens-baksida-/j8o23zmr>

2/6 Falu-Kuriren. Insändare av Cecilia Bergh, medlem SLMK,

<https://www.falukuriren.se/2022-06-02/hur-paverkar-natomedlemskap-mojligheten-till-karnvapenforbud>

6/8 Jönköpingsposten, insändare av Arne Thorfinn, medlem SLMK,

"Glöm inte Hiroshima"

6/8 Corren, insändare av Arne Thorfinn, medlem SLMK,

<https://corren.se/insandare/debatt/artikel/glom-aldrig-hiroshima-/lwy45kvr>

UTTALANDEN

15/9 Regeringen missar viktigt steg för nedrustning

24/2 Vi fördömer Rysslands invasion av Ukraina

28/6 Sverige måste ställa krav på kärnvapenfrihet i Nato

9/8 Tal av Karin Svensson på Hiroshimadagen
18/8 Läkare kräver stopp för attacker mot kärnanläggningar

ICAN OCH IPPNW I MEDIA

28/2 Dagens Nyheter, Beatrice Fihn intervjuas, SLMK nämns i faktaruta,
<https://www.dn.se/varlden/det-ar-valdigt-orovackande-att-karnvapenhotet-eskalerar/>

1/3 Sveriges radio P1, Beatrice Fihn intervjuas,
<https://sverigesradio.se/artikel/putin-hotar-varlden-med-karnvapen-vad-innebar-det>

2/3 Dagens Nyheter, debattartikel av Beatrice Fihn tillsammans med Novaja Gazeta,
<https://www.dn.se/kultur/fredspristagare-ryssland-maste-omedelbart-lamna-ukraina-och-avveckla-sina-karnvapen/>

11/3 Carina Bergfeldt i SVT, Beatrice Fihn medverkar,
<https://www.svtplay.se/video/34522596/carina-bergfeldt/carina-bergfeldt-sasong-2-avsnitt-9>

11/3 Dagens Nyheter, Beatrice Fihn och ICAN omnämns i Björn Wimans krönika,
<https://www.dn.se/kultur/bjorn-wiman-skrivbordskrigarnas-naivit-et-om-karnvapen-ar-livsfarlig/>

24/4 GP, Beatrice Fihn intervjuas,
<https://www.gp.se/nyheter/goteborg/beatrice-fran-angered-leder-globala-kampen-mot-karnvapen-1.70903220>

1/5 SVT Agenda, Beatrice Fihn medverkar angående Nato,
<https://www.svtplay.se/video/33903094/agenda/agenda-10-apr-21-15-1?info=visa>

27/7 TV4, Beatrice Fihn intervjuas,
<https://www.tv4.se/klipp/va/13780253/expert-sa-ar-karnvapenlaget-i-varlden-just-nu>

21/8 DN, artikel om forskningen bakom IPPNW:s rapport "Nuclear famine",
<https://www.dn.se/sverige/forskare-karnvapenkrig-skulle-orsaka-massvalt-i-sverige/>

ANNONSER

Totalt har SLMK:s annonser publicerats i 6 läkartidningar.

Barnläkaren, december 2021
Läkartidningen, mars och april 2022
Svensk kirurgi, nr 2 2022
Distriktsläkaren, nr 1 2022
Svensk Urologi, nr 2 2022
Svensk Psykiatri, nr 2 2022